

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบและสภาพปัญหาการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ปีการศึกษา 2562

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก

ขั้นตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบและสภาพปัญหาการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ปีการศึกษา 2562

โรงเรียนทวีธาภิเศก ได้นำรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอน เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ในปีการศึกษา 2562 เมื่อสิ้นปีการศึกษามีการศึกษาผลการดำเนินงานเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป โดยได้มีการศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบและสภาพปัญหาการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน

รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ปีการศึกษา 2562 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การรวมกลุ่มครูผู้สอนที่พบปัญหาเดียวกัน องค์ประกอบที่ 2 การร่วมกันเสนอปัญหา องค์ประกอบที่ 3 การร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหา องค์ประกอบที่ 4 การร่วมกันออกแบบนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา องค์ประกอบที่ 5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญ องค์ประกอบที่ 6 การนำนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ และองค์ประกอบที่ 7 การสะท้อนผล ผลการศึกษาความเหมาะสมและสภาพปัญหารูปแบบดังกล่าวตามความคิดเห็นของบุคลากร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 98 คน ดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ เพศ อายุ และระดับการศึกษา

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
ผู้บริหาร	3	3.06
ครูผู้สอน	95	96.94
รวม	98	100.00
2. เพศ		
ชาย	34	34.69
หญิง	64	65.31
รวม	98	100.00
3. อายุ		
21-30 ปี	35	35.71
31-40 ปี	23	23.47
41- 50 ปี	22	22.45
มากกว่า 50 ปี	18	18.37
รวม	98	100.00
4. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	66	67.35
ปริญญาโท	30	30.61
ปริญญาเอก	2	2.04
รวม	98	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 96.94 เป็นผู้บริหาร จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.06 เป็นเพศชาย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 34.69 เป็นเพศหญิง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 65.31 อายุ 21-30 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 อายุ 31-40 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23.47 อายุ 41-50 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22.45 อายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 18.37 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 67.35 ระดับปริญญาโท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30.61 และระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.04

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความเหมาะสม และลำดับที่ของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอนตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนทวิธาภิเศก ปีการศึกษา 2562 จำนวน 98 คน

ข้อที่	ประเด็นประเมิน	n = 98		ระดับความเหมาะสม	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	องค์ประกอบที่ 1 รวมกลุ่มครูผู้สอนที่พบปัญหาเดียวกัน เช่น ครูกลุ่มสาระเดียวกัน ครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกันมีความเหมาะสม	4.37	0.72	มาก	1
2	องค์ประกอบที่ 2 ร่วมกันเสนอปัญหา จัดกลุ่มปัญหา จัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน มีความเหมาะสม	4.36	0.72	มาก	2
3	องค์ประกอบที่ 3 ร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหา เช่น บอกเล่าประสบการณ์ที่แก้ปัญหาได้สำเร็จ รูปแบบที่ประสบความสำเร็จ เลือกรูปแบบ /วิธีการ/นวัตกรรมในการแก้ปัญหา มีความเหมาะสม	4.29	0.76	มาก	7
4	องค์ประกอบที่ 4 ร่วมกันออกแบบนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา มีความเหมาะสม	4.30	0.76	มาก	6
5	องค์ประกอบที่ 5 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสม	4.33	0.74	มาก	3
6	องค์ประกอบที่ 6 นำนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ มีความเหมาะสม	4.31	0.75	มาก	5
7	องค์ประกอบที่ 7 สะท้อนผล เช่น สรุปผลการนำรูปแบบ/วิธีการในการนำไปแก้ปัญหา อภิปรายผลการแก้ปัญหา เสนอแนะแนวทางในการพัฒนา มีความเหมาะสม	4.32	0.75	มาก	4
8	องค์ประกอบของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูผู้สอนโรงเรียนทวิธาภิเศก ในภาพรวม 7 องค์ประกอบ มีความเหมาะสม	4.39	0.71	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า บุคลากรโรงเรียนทวีธาภิเศก มีความเห็นว่ารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน ปีการศึกษา 2562 มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39, S.D.=0.71$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ องค์กรประกอบที่ 1 รวมกลุ่มครูผู้สอนที่พบปัญหาเดียวกัน เช่น ครูกลุ่มสาระเดียวกัน ครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกัน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37, S.D.=0.72$) องค์กรประกอบที่ 2 ร่วมกันเสนอปัญหา จัดกลุ่มปัญหา จัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36, S.D.=0.72$) และองค์กรประกอบที่ 5 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33, S.D.=0.74$)

2. ผลการศึกษาสภาพปัญหาการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน

ผลการศึกษาสภาพปัญหาการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก จำนวน 7 องค์กรประกอบ ตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนทวีธาภิเศก ปีการศึกษา 2562 จำนวน 98 คน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวน ค่าร้อยละ (%) และลำดับที่ ผลการประเมินสภาพปัญหาการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ปีการศึกษา 2562 ตามความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนทวีธาภิเศก จำนวน 98 คน

ข้อที่	สภาพปัญหาการใช้รูปแบบ	จำนวน (n = 98)	ค่าร้อยละ (%)	ลำดับที่
1	ปัญหาการรวมกลุ่มของครูผู้สอนเพื่อดำเนินกิจกรรม PLC	0	00.00	-
2	ปัญหาที่เกิดจากการร่วมกันเสนอปัญหา	69	70.41	2
3	ปัญหาที่เกิดจากการร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญห	73	74.49	1
4	ปัญหาที่เกิดจากการร่วมกันออกแบบนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญห	64	65.31	3
5	ปัญหาที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญ	0	0.00	-
6	ปัญหาที่เกิดจากการนำนวัตกรรมไปสู่การปฏิบัติ	51	52.04	5
7	ปัญหาที่เกิดจากการสะท้อนผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ	59	60.20	4

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียนทวีธาภิเศก ปีการศึกษา 2562 พบปัญหาในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบ ของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เรียงลำดับจากปัญหามากไปหาน้อย ได้แก่ ลำดับที่ 1 ปัญหาที่เกิดจากการร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหา จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 74.49 ลำดับที่ 2 ปัญหาที่เกิดจากการร่วมกันเสนอปัญหา จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 70.41 ลำดับที่ 3 ปัญหาที่เกิดจากการร่วมกันออกแบบนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 65.31 ลำดับที่ 4 ปัญหาที่เกิดจากการสะท้อนผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 60.20 และลำดับที่ 5 ปัญหาที่เกิดจากการนำนวัตกรรมไปสู่การปฏิบัติจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 52.04 ส่วนปัญหาการรวมกลุ่มของครูผู้สอนเพื่อดำเนินกิจกรรม PLC และปัญหาที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญไม่มีกลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ เนื่องจากไม่มีปัญหาการรวมกลุ่มของครูผู้สอนและไม่มีปัญหาจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก

ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนโรงเรียนทวีธาภิเศก มี 5 ขั้นตอน รายละเอียดดังนี้

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยการวิเคราะห์เอกสาร

ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ดังตารางที่ 4 และตารางที่ 5

ตารางที่ 4 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ขององค์กรทางการศึกษา หรือนักการศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ

ลำดับที่	องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	องค์กรทางการศึกษา/นักการศึกษา										รวม	
		ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม (2553)	วรลักษณ์ ชูกำเนิด และ เอกวิรินทร์ สังข์ทอง (2557)	สมพร ญาณสุตร (2558)	อนุสรณ์ สุวรรณวงศ์ (2558)	นิชาภัทร วิลเลียมส์ (2559)	เครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครูฯ ครูสภา (2560)	Morrissey (2000)	Vicki, Dorene, Alyson (2008)	Hord (2008)	Kenoyer (2012)		Boone, J.A. (2014)
1	การมีค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
2	การกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน	✓		✓	✓		✓		✓	✓			6
3	การร่วมมือรวมพลัง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	10
4	การชี้แนะหรือการให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ	✓	✓				✓		✓			✓	5
5	การสะท้อนผล	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		8
6	ผู้นำที่ดี		✓		✓			✓			✓		4
7	การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ		✓									✓	2
8	เงื่อนไขสนับสนุน		✓	✓		✓		✓		✓	✓	✓	7
9	การสร้างเครือข่าย					✓				✓			2
10	ส่งเสริมภาวะผู้นำของครู			✓		✓						✓	3

จากตารางที่ 4 พบว่า องค์กรทางการศึกษาหรือนักการศึกษา มีการกำหนดองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ 1 การมีค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน (11 คณะบุคคลหรือบุคคล) ลำดับที่ 2 การร่วมมือรวมพลัง (10 คณะบุคคลหรือบุคคล) และลำดับที่ 3 การสะท้อนผล (8 คณะบุคคลหรือบุคคล)

ตารางที่ 5 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ของนักการศึกษา
ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

ลำดับที่	องค์ประกอบของ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	นักการศึกษา										รวม	
		สัญญา ภัทรภกร (2552)	ไพศาล เครือแสง (2556)	นนทลี พรธาดาวิทย์ (2559)	มนตรี ศิริจันทร์ชื่น (2554)	สมพร ญาณสูตร (2558)	สถาพร พงษ์พิบูล (2558)	ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2558)	McKinney (2008)	Fedler and Brent (1996)	Michael & Modell (2003)		Brody (2009)
1	กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓		8
2	เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการเรียน หรือ ดำเนินกิจกรรมต่างๆ	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
3	กิจกรรม วิธีการ หรือรูปแบบ การสอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	10
4	กระบวนการในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้เรียน ต้องได้มีโอกาสลงมือทำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	10
5	จัดสภาพการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิด การร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		10
6	การมีส่วนร่วม และมี ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็น สิ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓			8
7	การลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อ หรือกิจกรรมการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓	9

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	องค์ประกอบของ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	นักการศึกษา										รวม	
		สัญญา ภัทรภกร (2552)	ไพศาล เครือแสง (2556)	นนทลี พรธาดาวิทย์ (2559)	มนตรี ศิริจันทร์ชื่น (2554)	สมพร ญาณสุตร (2558)	สถาพร พงศพิศกุล (2558)	ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2558)	McKinney (2008)	Fedler and Brent (1996)	Michael & Modell (2003)		Brody (2009)
8	กระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการ วิเคราะห์ สังเคราะห์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
9	เป็นกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
10	จัดสภาพการเรียนรู้ให้มีวิธี การสอนที่หลากหลาย กิจกรรมการเรียนการสอนที่ท้าทาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		9

จากตารางที่ 5 พบว่า นักการศึกษา ให้ความหมายของคุณลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก รวม 10 คุณลักษณะ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ 1 กระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ (11 บุคคล) และเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง (11 บุคคล) เช่นเดียวกัน ลำดับที่ 2 เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน หรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ (10 บุคคล) กิจกรรม วิธีการ หรือรูปแบบการสอน (10 บุคคล) กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือทำ (10 บุคคล) และจัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน (10 บุคคล) เช่นเดียวกัน และลำดับที่ 3 การลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ (9 บุคคล) และจัดสภาพการเรียนรู้ให้มีวิธีการสอนที่หลากหลาย กิจกรรมการเรียนการสอนที่ท้าทาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม (9 บุคคล) เช่นเดียวกัน

2. ผลการศึกษาแนวคิดในการสร้างและพัฒนารูปแบบโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถด้านการสร้างและพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และด้านการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก จำนวน 5 คน เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเป็นแนวคิดในการสร้างและพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถด้านการสร้างและพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และด้านการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก จำนวน 5 คน

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
<p>ประเด็นที่ 1</p> <p>การบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป็นไปได้ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ท่านคิดว่าการพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครู ผู้สอน ควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 1</p> <p>PLC เป็นการร่วมมือร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธภาพแบบกัลยาณมิตรสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จ ในความคิดเห็นของข้าพเจ้าคิดว่าองค์ประกอบของ PLC ควรต้องมี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วิสัยทัศน์ร่วมกัน มีเป้าหมายและทิศทางเดียวกัน มุ่งสู่การพัฒนาการเรียนการสอนสู่คุณภาพผู้เรียน 2. การร่วมแรง ร่วมใจและร่วมมือ ต้องเปิดใจรับฟัง เสนอวิธีการ นำสู่การปฏิบัติและประเมินร่วมกัน Open เปิดใจรับและให้ Care และ Share 3. ภาวะผู้นำร่วม การทำ PLC ต้องมีผู้นำและผู้ตามในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 2</p> <p>กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู เป็นการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธภาพแบบกัลยาณมิตร สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน PLC จึงเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ในความคิดของข้าพเจ้าคิดว่า</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
	<p>การพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ควรมีองค์ประกอบ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การมีค่านิยมร่วมกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน โดยการนำเอาหลักคิดที่โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นมาปฏิบัติเพื่อพัฒนาความรู้สึกในการเป็นส่วนหนึ่งและมีความรับผิดชอบร่วมกัน 2. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายเชื่อมโยงไปสู่กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน โดยมีการสนับสนุน จากผู้บริหารสถานศึกษาบนพื้นฐานที่ว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ 3. การสร้างเครือข่าย เป็นการสร้างรูปแบบในการพัฒนาทางวิชาชีพที่มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันจากผู้มีความรู้ที่หลากหลาย 4. การชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ เป็นการรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และศึกษาการปฏิบัติจริง จากศึกษานิเทศก์ ให้มีวิธีปฏิบัติที่ดีทั้งภายในและภายนอกชุมชนมาให้ความรู้และประสบการณ์ <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 3</p> <p>การพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู เป็นการดำเนินการในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ในโรงเรียนที่มีการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) มีผลดีต่อครูผู้สอนและผู้เรียนคือ ตระหนักถึงบทบาทและพฤติกรรมการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีมีความก้าวหน้าในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ ผลดีต่อผู้เรียนพบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ในความคิดเห็นของข้าพเจ้าควรมีองค์ประกอบ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การมีบรรทัดฐานร่วมกัน คือ การมีเป้าหมายร่วมกันโดยการนำเอาหลักคิดที่โรงเรียนมีความต้องการจำเป็น รวมทั้งแนวปฏิบัติที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากร

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
	<p>ทางการศึกษามาปฏิบัติเพื่อพัฒนาและมีความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อใช้ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาของโรงเรียน เป็นไปในแนวทางเดียวกัน</p> <p>2. การร่วมมือร่วมพลัง เป็นการพัฒนาร่วมกันเกี่ยวกับทักษะที่สัมพันธ์กับความสำเร็จ ความเชี่ยวชาญใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานสอน โดยการสร้างองค์ความรู้ แนวความคิด การร่วมมือร่วมพลัง จะนำไปสู่การสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครูซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกันของคนในโรงเรียน และยังส่งเสริมการทำงานร่วมกันของครูในโรงเรียนโดยมุ่งเน้นที่งานการจัดการเรียนการสอน</p> <p>3. การชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ เป็นการเปิดรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และศึกษาการปฏิบัติจริง และมีวิธีปฏิบัติที่ดีทั้งภายในและภายนอกชุมชนมาให้ความรู้และประสบการณ์</p> <p>4. การสะท้อนผลการปฏิบัติ เป็นการสนทนากันระหว่างครูในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน มีการพูดคุยสนทนากันนั้น ต้องมีการขยายไปสู่ประเด็นความเป็นองค์กรของโรงเรียนอีกด้วย</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 4</p> <p>ข้าพเจ้าคิดว่าการพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ควรมืองค์ประกอบ ดังนี้</p> <p>1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย มีการเชื่อมโยงไปสู่กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมีการสนับสนุนจากผู้บริหาร</p> <p>2. การร่วมมือร่วมพลัง เป็นการร่วมกันสร้างทักษะที่สัมพันธ์กับความสำเร็จหรือความเชี่ยวชาญใหม่ ๆ ในการเรียนการสอนโดยการสร้างองค์ความรู้ มีการเสริมสร้างสมรรถนะของโรงเรียน มีการร่วมมือร่วมพลังนำไปสู่การสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครูซึ่งจะ</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
	<p>เชื่อมโยงไปสู่การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกันของคนในโรงเรียน นอกจากนี้ยังส่งเสริมการทำงานร่วมกันของครูในโรงเรียน โดยมุ่งเน้นที่งานการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การแลกเปลี่ยนเทคนิคการสอน สื่อการสอน กลยุทธ์ต่างๆ เช่น การวัดประเมินผล การเรียนการสอน</p> <p>3. การสร้างเครือข่าย เป็นการสร้างรูปแบบในการพัฒนาที่มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันทางวิชาชีพจากผู้มีความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน โดยมีผู้บริหารส่งเสริมครูผู้สอนได้เรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ด้วยบริบทชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่มีการทำงานร่วมกัน โดยมีการพัฒนาความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเฉพาะ ทางด้านวิชาการผ่านการประเมินระดับชาติเพื่อนำมาใช้ในการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>4. การให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เป็นการเปิดรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ มีการศึกษา การปฏิบัติจริง จากศึกษานิเทศก์ ผู้ชำนาญการ มีวิธีปฏิบัติที่ดีทั้งภายในและภายนอกชุมชนมาให้ความรู้และประสบการณ์ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน</p> <p>5. การสะท้อนผลการปฏิบัติ เป็นการพูดคุยสนทนากันระหว่างครู เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการเรียนการสอน มีการพูดคุยสนทนากันนั้นต้องมีการขยายไปสู่ประเด็นความเป็นองค์กร ความเสมอภาค และความเป็นธรรมของโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวข้องกับความเป็นชุมชน มีภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูซึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างบรรทัดฐาน และค่านิยมต่อไป</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 5</p> <p>การพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูควรมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การมีเป้าหมายร่วมกัน เป็นทั้งเป้าหมาย ปลายทาง ระหว่างทาง และเป้าหมายชีวิตของครูผู้สอนแต่ละคนที่มีความสัมพันธ์กันกับเป้าหมายร่วมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ซึ่งเป็นความเชื่อมโยงให้เห็นถึงเส้นทางและเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะเป้าหมายสำคัญคือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน 2. การร่วมแรงร่วมใจ เป็นลักษณะการทำงานร่วมกันแบบมีวิสัยทัศน์ คุณค่าเป้าหมาย และพันธกิจร่วมกันรวมกันด้วยใจ จนเกิดความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุที่การเรียนรู้ของผู้เรียน 3. การมีกัลยาณมิตร เป็นกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันโดยมีผู้ช่วยชี้แนะเมื่อประสบปัญหาหรือให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาที่พบ จนปัญหาเหล่านี้สามารถแก้ไขได้จนสำเร็จ 4. การสะท้อนผล เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู เนื่องจากเป็นการนำผลการปฏิบัติ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปรายร่วมกัน เพื่อให้สมาชิกครูในกลุ่มเดียวกัน โดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำชี้แนะ แนะนำ ดังนั้นถ้าไม่มีการสะท้อนผล ก็จะไม่ทราบถึง ปัญหา อุปสรรค และความสำเร็จ จนนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องอย่างดียิ่งขึ้น
<p>ประเด็นที่ 2</p> <p>การพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน ควรมีกิจกรรมหรือแนวทางในการพัฒนาอย่างไร</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 1</p> <p>การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ ทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง โดยมีแนวทางในการพัฒนากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
	<p>ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เชิงรุก ผู้เรียนต้องมีโอกาส ลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการอ่าน การเขียน การอภิปรายกับเพื่อน การวิเคราะห์ปัญหาระหว่างผู้เรียนด้วยกัน</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 2</p> <p>การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม และสามารถสื่อสารกันโดยใช้สื่อการเรียน ประเภทต่างๆ ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือประสบการณ์ระหว่างกัน ส่งผลให้การเรียนการสอนมีลักษณะเป็นแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายทางการเรียนที่ตั้งไว้ ด้วยความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี และการสื่อสารสมัยใหม่ที่ผู้เรียนสามารถรับข่าวสาร ข้อมูล และการติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว จึงเกิดทางเลือกเพิ่มมากขึ้นที่จะนำเอาเทคโนโลยีมาใช้เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ในความคิดของข้าพเจ้า แนวทางในการพัฒนากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ต้องอาศัยความร่วมมือจากครูและบุคลากรทุกฝ่ายในการขับเคลื่อน โดยเริ่มจากการพูดคุยแลกเปลี่ยนปัญหา และเสนอแนวทางแก้ไขซึ่งเป็นหลักการเบื้องต้นของกระบวนการ PLC</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 3</p> <p>การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์ ประเมินค่า และ สร้างสรรค์ ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และอภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ แนวทางในการพัฒนา สิ่งสำคัญควรเริ่ม</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
	<p>จากปัญหาที่ครูพบในชั้นเรียน แล้วครูได้นำปัญหาเหล่านั้นมา ร่วมกันพูดคุยแลกเปลี่ยน เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา ซึ่งใน ชั้นตอนนี้ถือว่ามีความสำคัญสำหรับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ ครูผู้สอน</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 4</p> <p>ในความคิดเห็นของข้าพเจ้า การพัฒนากระบวนการชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีกิจกรรมหรือ แนวทางในการพัฒนาที่มีลักษณะกิจกรรมที่เป็นการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ลดบทบาทการสอนและการให้ความรู้ โดยตรงของครูแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมสร้างองค์ความรู้ และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียนให้นำความรู้ ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ สามารถ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า คิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ พัฒนาทักษะ กระบวนการคิดไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มีกิจกรรมเชื่อมโยงกับนักเรียน กับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว ปัญหาของชุมชน สังคม หรือ ประเทศชาติ มีกิจกรรมเป็นการนำความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาใหม่ หรือใช้ใน สถานการณ์ใหม่ มีกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดของตนเอง อย่างมีเหตุมีผล มีโอกาสร่วมอภิปรายและนำเสนอผลงาน มี กิจกรรมเน้นการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และ ปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียน</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 5</p> <p>แนวทางในการพัฒนาควรเริ่มต้นพัฒนาที่คุณภาพของครู คุณภาพในการจัดการเรียนการสอนของครู โดยผ่านการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ การแบ่งประสบการณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยผ่านการทำงานเป็นทีม ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครอง โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพการศึกษาที่ส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียน มีการ</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
	<p>แลกเปลี่ยนอย่างสร้างสรรค์ ร่วมฟังซึ่งกันและกัน มีกัลยาณมิตรที่คอยชี้แนะให้ความช่วยเหลือเมื่อพบกับปัญหาต่างๆ กระบวนการเหล่านี้ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก</p>
<p>ประเด็นที่ 3</p> <p>ท่านมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน อย่างไรบ้าง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 1</p> <p>ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีความรับผิดชอบในหน้าที่ต่อตนเอง สร้างความรู้ความเข้าใจกับ ครู บุคลากร นักเรียน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนทวิธาภิเศก และมีความเป็นผู้นำในการวางแผนและร่วมกันสร้างข้อตกลงในการดำเนินงานร่วมกัน</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 2</p> <p>การขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จะต้องพัฒนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ PLC และผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมให้ครูไปอบรมเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมีการรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเป็นต้น</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 3</p> <p>การพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกควรให้ครูผู้สอนเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แล้วครูทุกคนต้องลงมือปฏิบัติจริง โดยมีการกำกับติดตามเพื่อให้ครูนำไปใช้จริง และการสอนที่มีรูปแบบใหม่ๆ พร้อมทั้งมีการนิเทศ ติดตามทราบถึงข้อดีและข้อควรปรับปรุง</p>

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 4</p> <p>ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกควรจะต้องเกิดผลทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ต้องมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องให้ความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ การเรียนรู้ในยุคการศึกษา 4.0 มีสื่อมากมายให้สับสน มีทั้งประโยชน์และโทษ ซึ่งผู้สอนควรให้ความช่วยเหลือแนะนำใกล้ชิดกับผู้เรียน จัดกิจกรรมที่จะบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิด ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ตื่นเต้นและสนุกสนาน เสมือนการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเล่น สามารถเพิ่มกิจกรรมการแข่งขันผลิตชิ้นงาน การประกวด และการให้รางวัล เป็นการเสริมแรงทางบวกและการเรียนรู้ที่คงทน สมเจตนาารมณ์ของหลักสูตร</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 5</p> <p>โรงเรียนควรมีการพัฒนากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกันโดยให้ครูทุกคนในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ ร่วมแบ่งประสบการณ์ ในระดับของตัวผู้สอนนั้น ให้โอกาสในการพูดคุยและเปลี่ยนประสบการณ์จนนำไปสู่การพัฒนาตนเอง เมื่อครูผู้สอนได้ทำงานอย่างมีความสุข มีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ก็จะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานดีมากขึ้น</p>

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน มีความเห็นสอดคล้องกันในประเด็นองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถสรุปแยกเป็นประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป็นไปได้ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา การพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอนควรมีองค์ประกอบ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์หรือค่านิยมร่วมกัน การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน การร่วมมือร่วมพลัง การสร้างเครือข่าย การชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ และการสะท้อนผลจากการปฏิบัติ

ประเด็นที่ 2 การพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โดยมีแนวทางในการพัฒนากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกซึ่งเป็นการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง

ประเด็นที่ 3 การพัฒนากระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน ควรให้ครูผู้สอนเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการโดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และครูทุกคนต้องลงมือปฏิบัติจริง โดยมีการรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

3. ผลการยกร่างรูปแบบโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

การสนทนากลุ่มของบุคลากรหลักของโรงเรียนทวีธาภิเศก ในครั้งนี้ เป็นการสนทนาแบบสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม และสนทนาแบบเจาะประเด็น มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ผู้ร่วมสนทนาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน (ผู้วิจัย) รองผู้อำนวยการโรงเรียน (3 คน) และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ (8 คน) โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม ผลการสนทนาสรุปได้ดัง ตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการสนทนากลุ่มบุคลากรหลักของโรงเรียนทวีธาภิเศก เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก

ประเด็นการสนทนา	ผลการสนทนากลุ่ม
1.การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศเบื้องต้นประกอบการสนทนา	<p>ผลการศึกษาสภาพปัญหา รูปแบบและการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ปีการศึกษา 2562 สรุปได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ปีการศึกษา 2562 จำนวน 7 องค์กรประกอบ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2. สภาพปัญหาการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ปีการศึกษา 2562 พบว่าครูผู้สอนร้อยละ 70.41 มีปัญหาในการร่วมกันเสนอปัญหา ครูผู้สอนร้อยละ 74.49 มีปัญหาในการร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหา ครูผู้สอนร้อยละ 65.31 มีปัญหาในการร่วมกันออกแบบ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ผลการสนทนากลุ่ม
	<p>นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา ครูผู้สอนร้อยละ 52.04 มีปัญหาในการนำนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ และครูผู้สอนร้อยละ 60.20 มีปัญหาในการสะท้อนผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ</p>
<p>2. ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>1. องค์กรการศึกษาหรือนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศมีการกำหนดคุณลักษณะของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ลำดับที่ 1 การมีค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน (11 คณะบุคคลหรือบุคคล) ลำดับที่ 2 การร่วมมือรวมพลัง (10 คณะบุคคลหรือบุคคล) และลำดับที่ 3 การสะท้อนผล (8 คณะบุคคลหรือบุคคล)</p> <p>2. นักการศึกษา ให้ความหมายของคุณลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก รวม 10 ความหมาย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ลำดับที่ 1 กระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ (11 บุคคล) และเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง (11 บุคคล) เช่นกัน ลำดับที่ 2 เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน หรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ (10 บุคคล) กิจกรรม วิธีการ หรือรูปแบบการสอน (10 บุคคล) กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือทำ (10 บุคคล) และจัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน (10 บุคคล) เช่นเดียวกัน และลำดับที่ 3 การลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ (9 บุคคล) และจัดสภาพการเรียนรู้ให้มีวิธีการสอนที่หลากหลาย กิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำหาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม (9 บุคคล) เช่นเดียวกัน</p>
<p>3. ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน มีความเห็นในประเด็นองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่สอดคล้องกัน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การร่วมมือรวมพลัง การสร้างเครือข่าย การชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ และการสะท้อนผลการปฏิบัติ</p>

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ผลการสนทนากลุ่ม
<p>4. การสร้างและพัฒนารูปแบบ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ ครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก</p>	<p>คำถามหลัก</p> <p>จากผลการศึกษาสภาพปัญหาแบบและการใช้รูปแบบ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ปีการศึกษา 2562 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านพบประเด็นที่ต้องสร้าง และพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัด การเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ในประเด็น สำคัญใดบ้าง อย่างไร</p> <p>ผลการสนทนากลุ่ม</p> <p>ควรมีการทบทวนองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบให้ สอดคล้องกับแนวคิดของนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ แนวคิดในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก และทบทวนแนวทางการ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละองค์ประกอบ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น</p> <p>คำถามขยาย 1</p> <p>องค์ประกอบของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 7 องค์ประกอบ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การรวมกลุ่มครูผู้สอนที่พบปัญหาเดียวกัน 2) การร่วมกัน เสนอปัญหา 3) การร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหา 4) การร่วมกัน ออกแบบนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ผู้เชี่ยวชาญ 6) การนำนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ และ 7) การสะท้อนผล ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาเป็น กึ่งองค์ประกอบ อะไรบ้าง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ผลการสนทนากลุ่ม
	<p>ผลการสนทนากลุ่ม</p> <p>องค์ประกอบของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน ควรปรับปรุงและพัฒนาให้มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้</p> <p>องค์ประกอบที่ 1 การมีค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน</p> <p>องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน</p> <p>องค์ประกอบที่ 3 การร่วมมือรวมพลัง</p> <p>องค์ประกอบที่ 4 การสร้างเครือข่าย</p> <p>องค์ประกอบที่ 5 การชี้แนะหรือการให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ</p> <p>องค์ประกอบที่ 6 การสะท้อนผลการปฏิบัติ</p> <p>คำถามขยาย 2</p> <p>องค์ประกอบของรูปแบบแต่ละองค์ประกอบ ที่ได้จากข้อสรุปของผลการสนทนากลุ่มของคำถามขยายที่ 1 ควรมีกิจกรรมดำเนินการที่กิจกรรม อะไรบ้าง</p> <p>ผลการสนทนากลุ่ม</p> <p>องค์ประกอบที่ 1 การมีค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 4 ขั้นตอน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้บริหารและครูผู้สอนกำหนดค่านิยมและบรรทัดฐาน 2) ครูผู้สอนรับทราบค่านิยมและบรรทัดฐาน 3) ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนมุมมอง วิสัยทัศน์ และประสบการณ์ 4) ครูผู้สอนนำแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ผลการสนทนากลุ่ม
	<p>องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 5 ขั้นตอน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้บริหารและครูผู้สอนกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน 2) ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน รับทราบเป้าหมายร่วม 3) ครูผู้สอนนำไปสู่การปฏิบัติ 4) ผู้บริหารและครูผู้สอนติดตามผลการปฏิบัติ 5) ครูผู้สอนและนักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติ <p>องค์ประกอบที่ 3 การร่วมมือรวมพลัง มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 6 ขั้นตอน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) รวมกลุ่มเครือข่ายของครูผู้สอนที่มีปัญหาและความต้องการตรงกัน 2) ระดมความคิดร่วมกันเพื่อเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา 3) ร่วมกันตัดสินใจเลือกแนวทางที่เป็นไปได้ในการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหา 4) นำวิธีการแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ 5) นำกลับมาทบทวนเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติ 6) ครูผู้สอนร่วมกันปรับปรุงพัฒนาวิธีการที่สัมฤทธิ์ผลให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ <p>องค์ประกอบที่ 4 การสร้างเครือข่าย มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 5 ขั้นตอน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พบปัญหาและความต้องการร่วมกัน 2) รวมกลุ่มเครือข่ายของครูผู้สอนมีปัญหาและความต้องการร่วมกัน

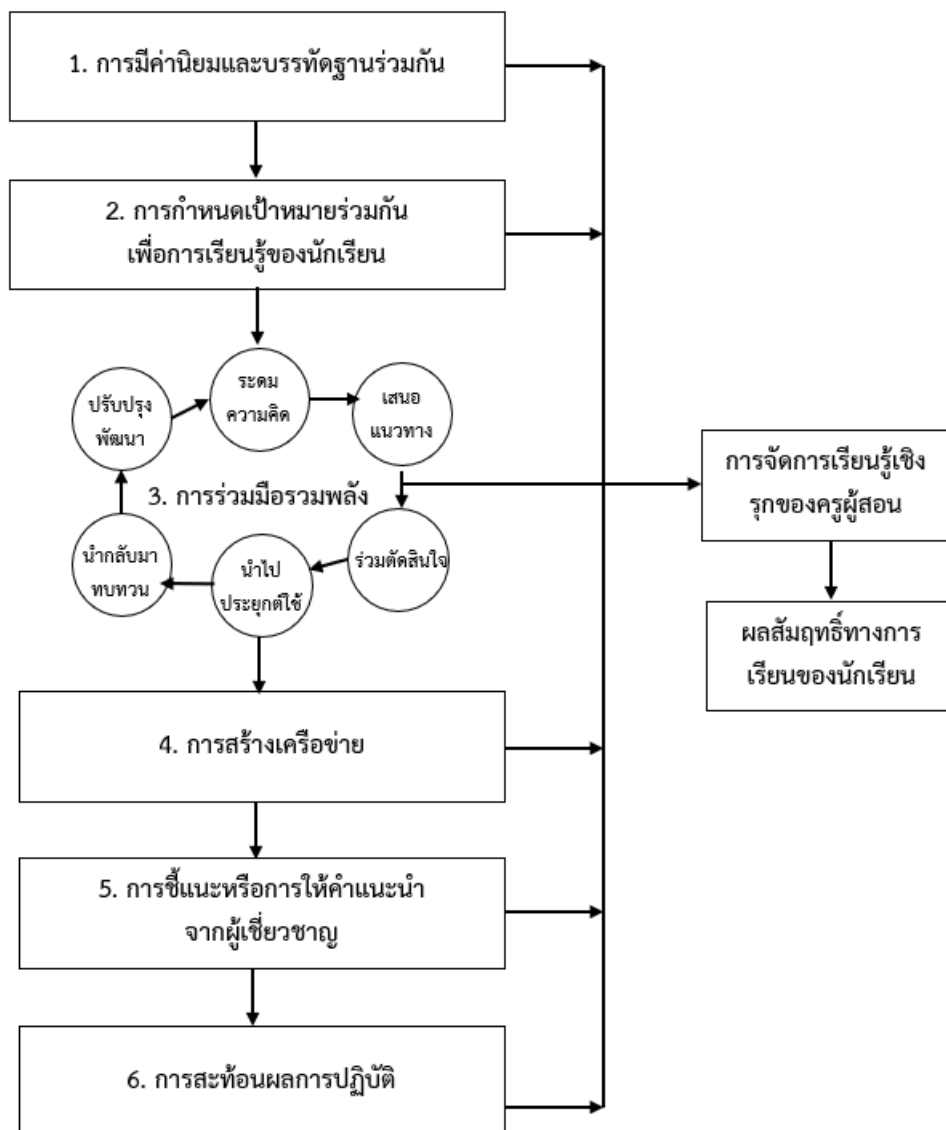
ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ผลการสนทนากลุ่ม
	<p>3) ร่วมกันออกแบบและแลกเปลี่ยนความคิดในการแก้ปัญหา และกำหนดเป้าหมายความต้องการร่วมกัน</p> <p>4) นำวิธีการแก้ปัญหาที่สร้างขึ้นไปปฏิบัติ</p> <p>5) สะท้อนผลปฏิบัติผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน</p> <p>องค์ประกอบที่ 5 การชี้แนะหรือการให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 5 ขั้นตอน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอนร่วมกันวางแผน/กำหนดเป้าหมาย/วิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) ผู้เชี่ยวชาญติดตามและให้คำปรึกษาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 3) ผู้เชี่ยวชาญประชุมร่วมกับครูผู้สอนเพื่อสรุปข้อมูล/วิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4) ผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอนประชุมร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติ 5) ผู้เชี่ยวชาญให้การชี้แนะครูผู้สอนให้สามารถประยุกต์องค์ความรู้ใหม่ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ <p>องค์ประกอบที่ 6 การสะท้อนผลการปฏิบัติ มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 5 ขั้นตอน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พบปัญหาและความต้องการร่วมกัน 2) ร่วมกันออกแบบและแลกเปลี่ยนความคิดในการแก้ปัญหา และกำหนดเป้าหมาย/ความต้องการร่วมกัน 3) ร่วมกันตัดสินใจเลือกแนวทางที่เป็นไปได้ในการปฏิบัติเพื่อแก้ไข้ปัญหา 4) นำวิธีการแก้ปัญหาที่สร้างขึ้นไปปฏิบัติ 5) ครูผู้สอนและนักเรียนสะท้อนผลการปฏิบัติผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเด็นการสนทนา	ผลการสนทนากลุ่ม
5. สรุปสาระสำคัญที่ได้จากการสนทนากลุ่ม	ผลจากการสนทนากลุ่ม สรุปได้ว่า (ร่าง) รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ประกอบด้วย องค์กรประกอบ 6 องค์กรประกอบ ได้แก่ องค์กรประกอบที่ 1 การมีค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 4 ขั้นตอน องค์กรประกอบที่ 2 การกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 5 ขั้นตอน องค์กรประกอบที่ 3 การร่วมมือรวมพลัง มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 6 ขั้นตอน องค์กรประกอบที่ 4 การสร้างเครือข่าย มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 5 ขั้นตอน องค์กรประกอบที่ 5 การชี้แนะหรือการให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 5 ขั้นตอน และองค์กรประกอบที่ 6 การสะท้อนผล การปฏิบัติ มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 5 ขั้นตอน

จากตารางที่ 7 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลสารสนเทศจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ไปสรุปเรียบเรียงเป็นรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก ประกอบด้วย องค์กรประกอบของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นทั้ง 6 องค์กรประกอบ และการดำเนินงาน PLC ขององค์กรประกอบแต่ละองค์กรประกอบ ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน
โรงเรียนทวีธาภิเศก ที่พัฒนาขึ้น

จากภาพที่ 5 องค์ประกอบของรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก จำนวน 6 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบมีความหมาย ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน

การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน หมายถึง การมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน โดยการนำเอาหลักคิด ฐานความรู้ทางเทคนิคที่โรงเรียนมีความต้องการจำเป็น รวมทั้งแนวปฏิบัติที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา มาปฏิบัติเพื่อพัฒนาความรู้สึกร่วมกันในการเป็นส่วนหนึ่งและมีความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อใช้ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางการศึกษาของโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

การกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้เทคนิคการสอนและกลยุทธ์ที่หลากหลายเชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน โดยมีการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จากความคาดหวังระดับสูงของครู ผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ภายใต้ความคิดที่ว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้

องค์ประกอบที่ 3 การร่วมมือรวมพลัง

การร่วมมือรวมพลัง หมายถึง คุณลักษณะที่ถูกสร้างขึ้นโดยการอภิปรายแล้วนำมาสู่ข้อสรุปของครู ในการปฏิบัติงานสอนหรือโดยการสร้างองค์ความรู้ แนวความคิด หรือโครงการที่จะสามารถช่วยให้ครูมีความเชี่ยวชาญ หรือชำนาญมากขึ้น ทั้งนี้การร่วมมือรวมพลังนำไปสู่การสร้าง ความเข้าใจร่วมกันระหว่างครู ซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกันของทุกคนในโรงเรียน นอกจากนี้ยังส่งเสริมการทำงานร่วมกันของครูในโรงเรียนโดยมุ่งเน้นที่งานการจัดการเรียน การสอน ได้แก่ การแลกเปลี่ยนเทคนิคการสอน สื่อการสอน และกลยุทธ์ต่างๆ เช่น การวัดประเมินผล การเรียนการสอน

องค์ประกอบที่ 4 การสร้างเครือข่าย

การสร้างเครือข่าย หมายถึง การสร้างรูปแบบในการพัฒนาที่มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันทางวิชาชีพจากผู้มีความรู้ที่หลากหลาย

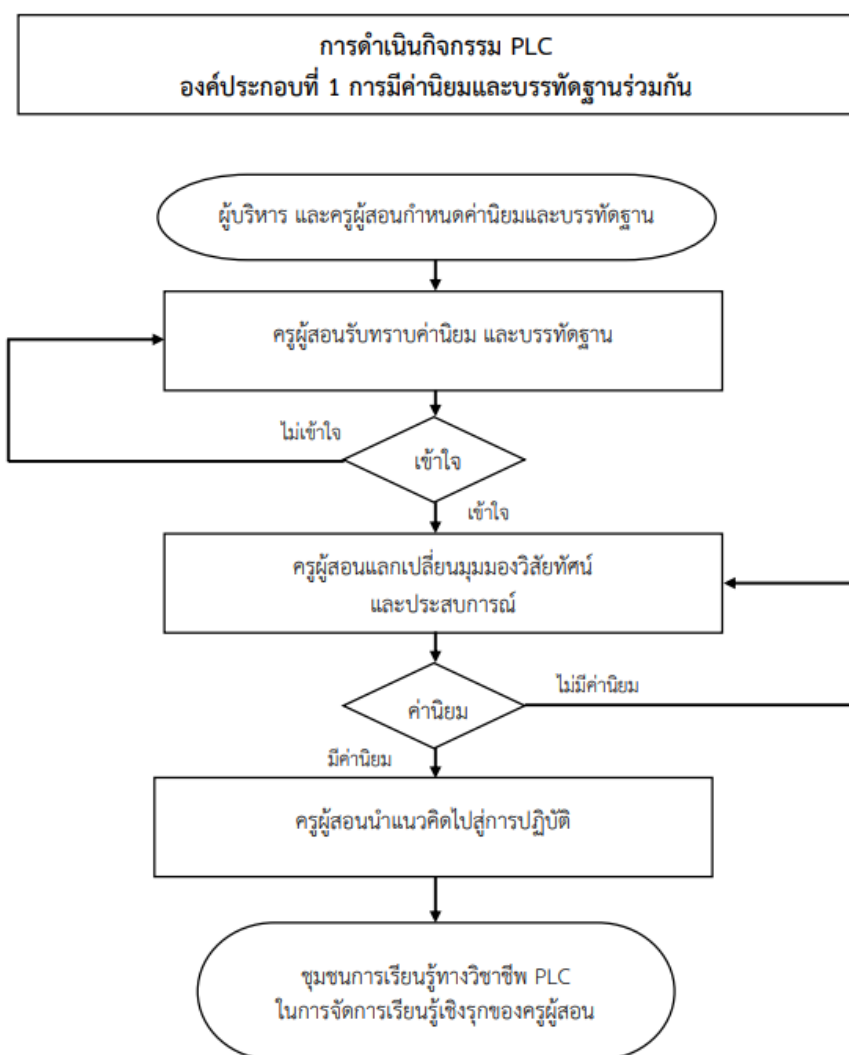
องค์ประกอบที่ 5 การชี้แนะหรือการให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

การชี้แนะหรือการให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง การเปิดรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และศึกษาการปฏิบัติจริง จากอาจารย์มหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ผู้ชำนาญการหรือมีวิธีปฏิบัติที่ดีทั้งภายในและภายนอกชุมชนมาให้ความรู้และประสบการณ์

องค์ประกอบที่ 6 การสะท้อนผลการปฏิบัติ

การสะท้อนผลการปฏิบัติ หมายถึง การพูดคุยสนทนากันระหว่างครู เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานการสอน ซึ่งการพูดคุยสนทนากันนั้นต้องมีการขยายไปสู่ประเด็นความเป็นองค์กร (Organization) ความเสมอภาค (Equity) และความเป็นธรรม (Justice) ของโรงเรียนอีกด้วย เพราะว่าประเด็นเหล่านี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการทบทวน ประเด็นพื้นฐานสำคัญของการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับความเป็นชุมชน ความเป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูซึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างหลักความเชื่อ บรรทัดฐาน และค่านิยมของชุมชนในโรงเรียน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอการดำเนินกิจกรรม PLC แต่ละองค์ประกอบ ดังภาพที่ 6-11 ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 6 การดำเนินงาน PLC องค์ประกอบที่ 1 การมีค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน

จากภาพที่ 6 การมีค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้บริหาร และครูผู้สอน กำหนดค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน

ผู้บริหาร และครูผู้สอน ประชุมเพื่อกำหนดค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน โดยทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมร่วมและบรรทัดฐาน และความเชื่อมั่นที่จะทำให้เป้าหมายขององค์กร เป็นจริงขึ้นมาได้

2. ครูผู้สอนรับทราบค่านิยมและบรรทัดฐาน

ครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก รับทราบค่านิยมและบรรทัดฐาน เพื่อให้ทุกคนในองค์กร เข้าใจในเรื่องเดียวกัน

กรณีที่ครูผู้สอน ไม่เข้าใจในเรื่องค่านิยมและบรรทัดฐาน ผู้บริหารควรสื่อสารผ่านการจัดการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อให้ครูผู้สอนเข้าใจในเรื่องค่านิยมและบรรทัดฐาน

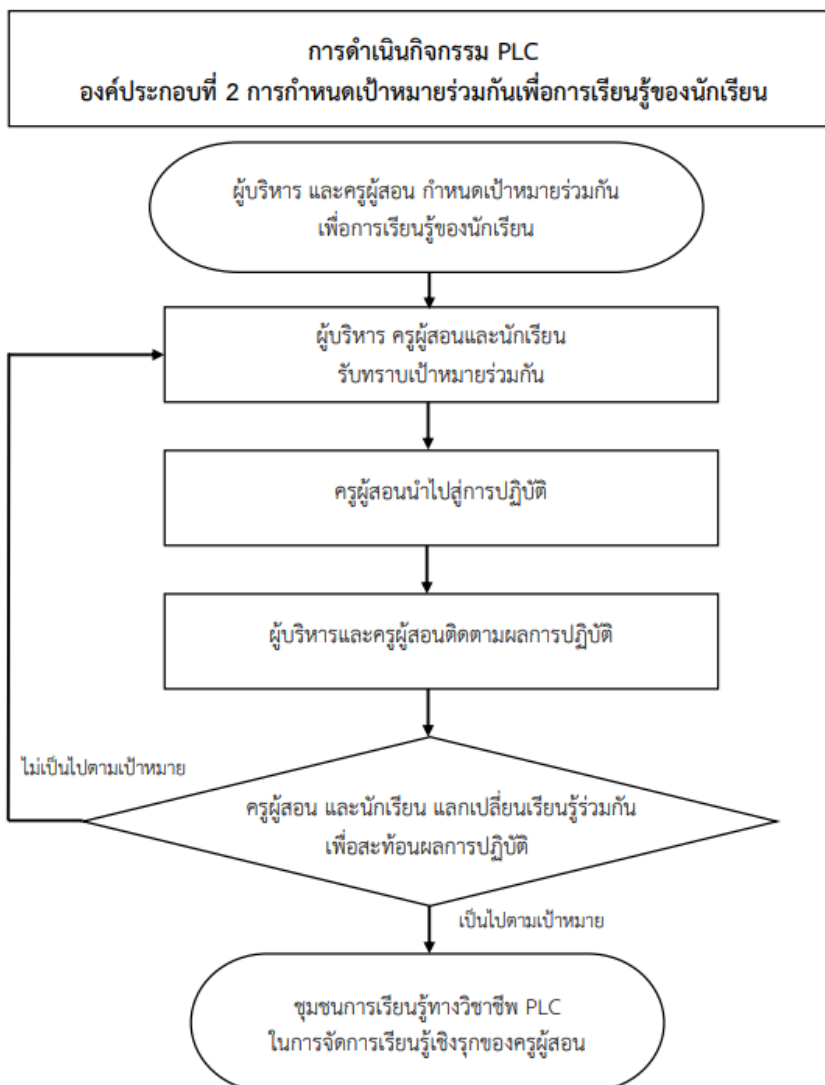
3. ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนมุมมอง วิสัยทัศน์ และประสบการณ์

ผู้บริหาร และครูผู้สอน แลกเปลี่ยนมุมมองผ่านกระบวนการระดมสมอง (Brain Storming) เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ และประสบการณ์ ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การมีค่านิยมและบรรทัดฐาน ร่วมกัน

กรณีที่ครูผู้สอน ยังไม่มีค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน ผู้บริหารควรสื่อสารผ่านการจัดการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อให้ครูผู้สอนเกิดค่านิยมและบรรทัดฐาน

4. ครูผู้สอนนำแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ

ผู้บริหาร กำกับ ติดตาม และขับเคลื่อนให้ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก นำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง

ภาพที่ 7 การดำเนินงาน PLC องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน

จากภาพที่ 7 การกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้บริหาร และครูผู้สอน กำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน

ผู้บริหาร และครูผู้สอน ร่วมวางแผนผ่านการประชุมร่วมกันทั้งโรงเรียนเพื่อกำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกัน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

2. ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน รับผิดชอบเป้าหมายร่วมกัน

ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน ร่วมรับผิดชอบเป้าหมายการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ร่วมกันผ่านครูที่ปรึกษาประจำชั้น และครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา

3. ครูผู้สอนนำไปสู่การปฏิบัติ

ครูผู้สอน จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ซึ่งเป็นการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง โดยผู้บริหาร มีการนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

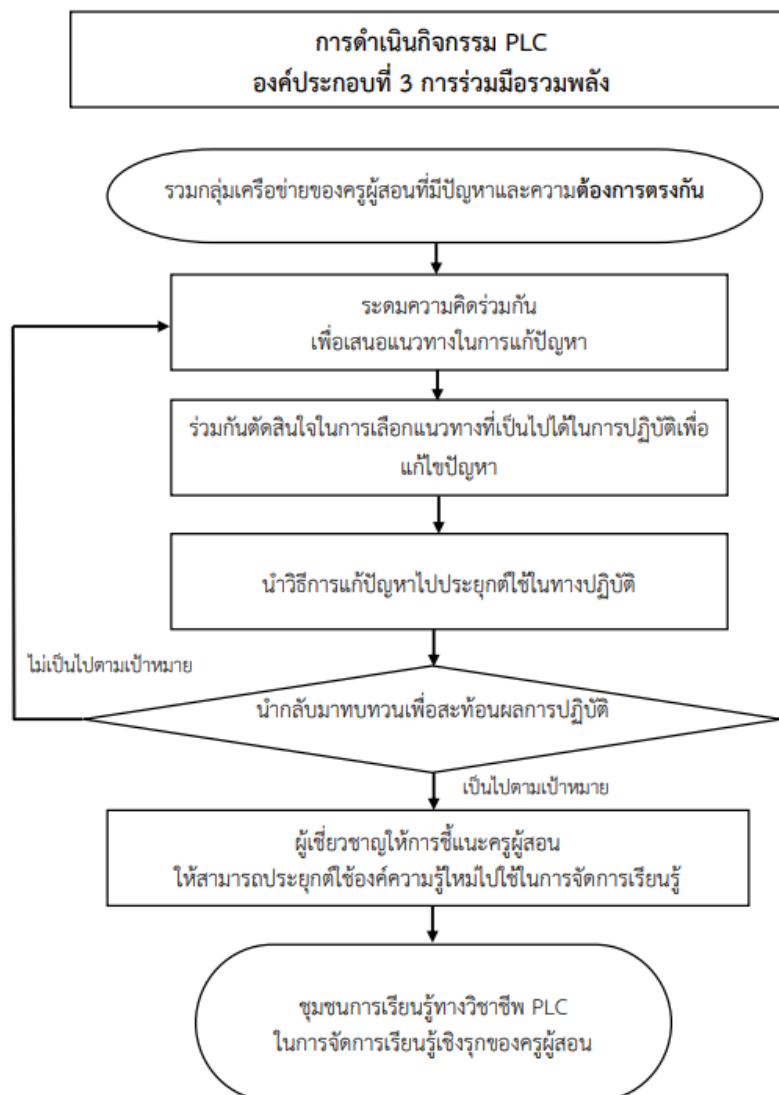
4. ผู้บริหาร และครูผู้สอน ติดตามผลการปฏิบัติ

ผู้บริหาร และครูผู้สอน ประเมินเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

5. ครูผู้สอน และนักเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติ

ถ้าไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน ร่วมกันประชุมกลุ่มย่อย เพื่อให้รับผิดชอบเป้าหมายการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกัน สู่การเรียนรู้ของนักเรียนอีกครั้งหนึ่ง

ถ้าเป็นไปตามเป้าหมาย ผู้บริหาร และครูผู้สอน กำหนดเป้าหมายร่วมกันสู่การเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อนำไปสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียน ทวีธาภิเศก

ภาพที่ 8 การดำเนินงาน PLC องค์ประกอบที่ 3 การร่วมมือรวมพลัง

จากภาพที่ 8 การร่วมมือรวมพลัง เพื่อนำไปสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทิวาภิเศก มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. รวมกลุ่มเครือข่ายของครูผู้สอนที่มีปัญหาและความต้องการตรงกัน

ผู้บริหาร และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมกลุ่มเครือข่ายของครูผู้สอนที่มีปัญหาและความต้องการตรงกัน เพื่อแลกเปลี่ยนปัญหาซึ่งกันและกัน

2. ระดมความคิดร่วมกันเพื่อเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา

กลุ่มเครือข่ายของครูผู้สอน ประชุมวางแผนระดมความคิดร่วมกันเพื่อออกแบบและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาของแต่ละปัญหา และกำหนดเป้าหมายร่วมกัน

3. ร่วมกันตัดสินใจในการเลือกแนวทางที่เป็นไปได้ในการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหา

กลุ่มเครือข่ายของครูผู้สอน ประชุมร่วมกันตัดสินใจเลือกแนวทางที่ดีที่สุดและเป็นไปได้เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา

4. นำวิธีการแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ

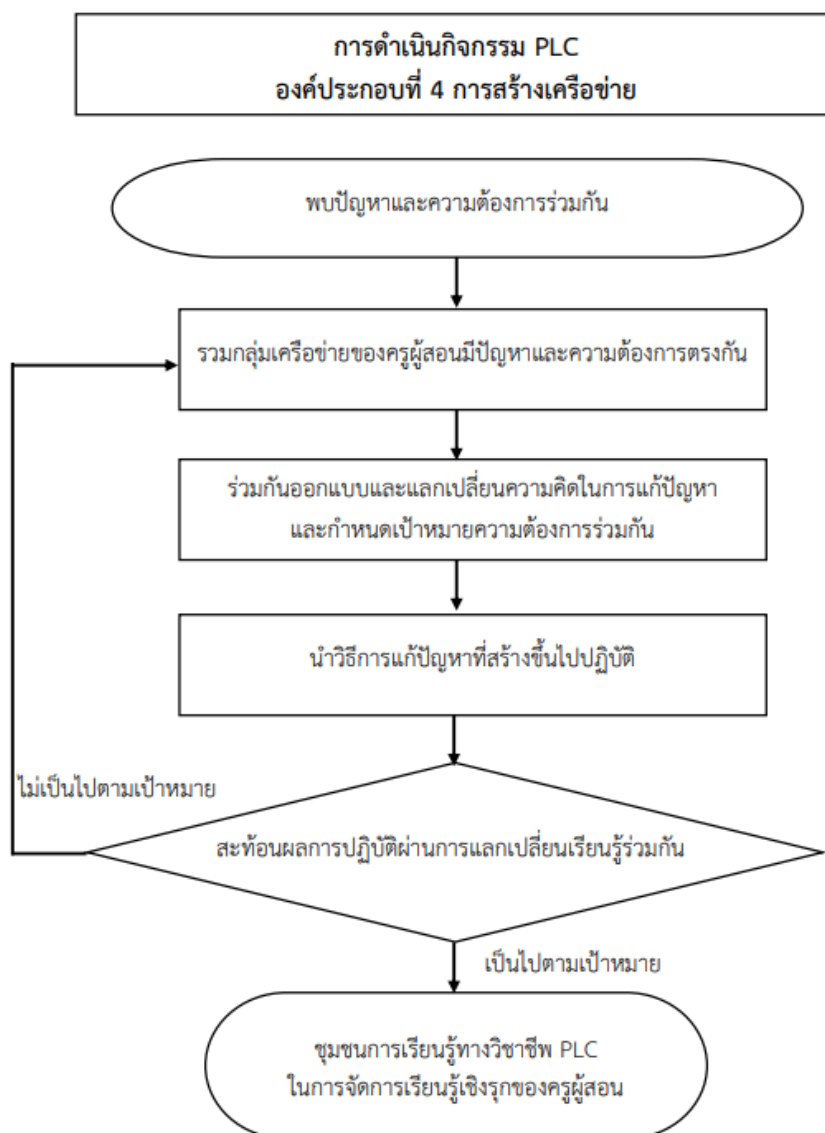
กลุ่มเครือข่ายของครูผู้สอน นำวิธีการแก้ปัญหาที่คิดและพัฒนาขึ้นไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหา

5. นำกลับมาทบทวนเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติ

กลุ่มเครือข่ายของครูผู้สอน เสนอผลการประเมินการปฏิบัติโดยจัดให้มีการสนทนากลุ่มและสะท้อนผลการปฏิบัติ ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

6. ผู้เชี่ยวชาญให้การชี้แนะครูผู้สอนให้สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

กลุ่มเครือข่ายของครูผู้สอน ได้รับการชี้แนะประเด็นปัญหา และผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ และร่วมกันพัฒนาวิธีการที่สัมฤทธิ์ผลให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างเหมาะสม

ภาพที่ 9 การดำเนินกิจกรรม PLC องค์ประกอบที่ 4 การสร้างเครือข่าย

จากภาพที่ 9 การสร้างเครือข่าย เพื่อนำไปสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. พบปัญหาและความต้องการร่วมกัน

ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน นำเสนอประเด็นปัญหาที่เกิดจากการนำนวัตกรรมไปสู่การปฏิบัติ นำเสนอเป็นภาพรวมทั้งโรงเรียน

2. รวมกลุ่มเครือข่ายของครูผู้สอนที่มีปัญหาและความต้องการตรงกัน

ผู้บริหาร รวมกลุ่มเครือข่ายของครูผู้สอนที่มีปัญหาและความต้องการตรงกันในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

3. ร่วมกันออกแบบและแลกเปลี่ยนแนวคิดในการแก้ปัญหาและกำหนดเป้าหมายความต้องการร่วมกัน

กลุ่มเครือข่ายของครูผู้สอน ประชุมวางแผนร่วมกันออกแบบและแลกเปลี่ยนความคิดในการแก้ปัญหาที่มีความต้องการร่วมกัน ในจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ของนักเรียน

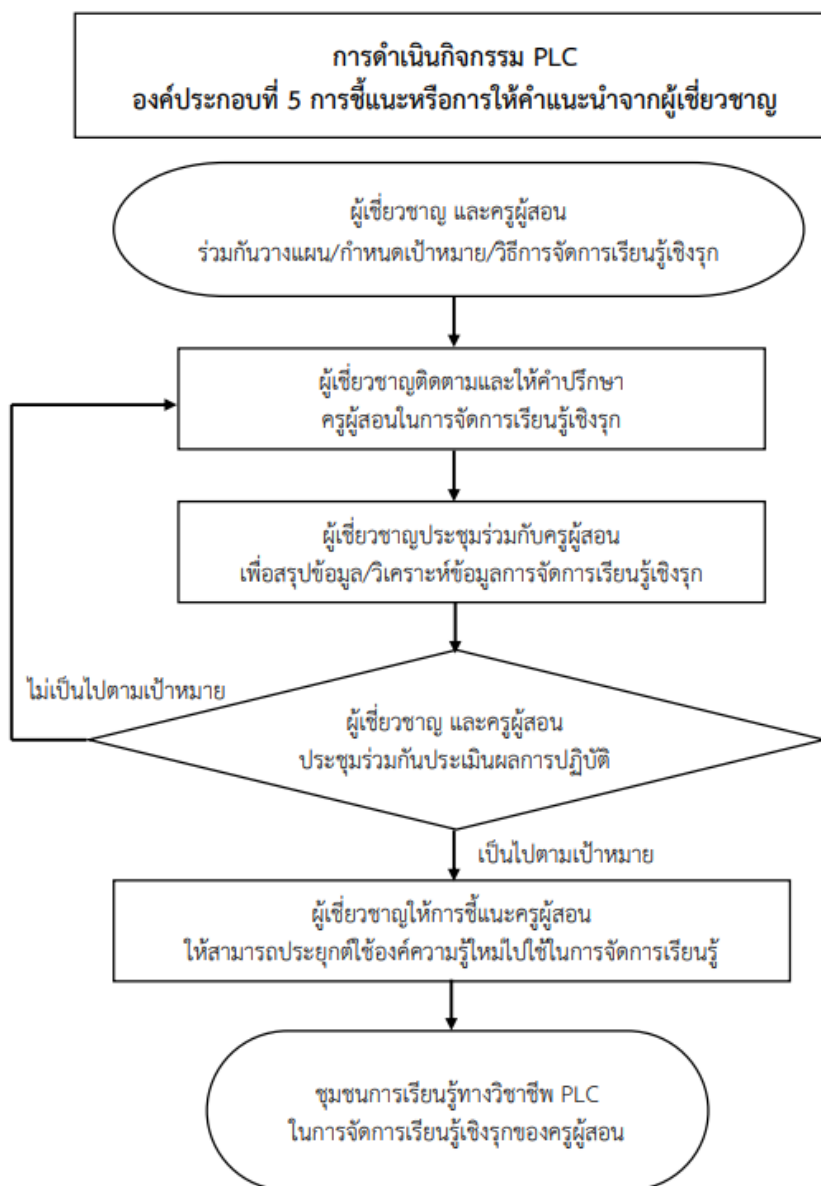
4. นำวิธีการแก้ปัญหาที่สร้างขึ้นไปปฏิบัติ

ครูผู้สอนแต่ละท่าน นำวิธีการแก้ปัญหาที่กลุ่มเครือข่ายสร้างและพัฒนาขึ้นไปสู่การปฏิบัติ โดยนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน

5. สะท้อนผลการปฏิบัติผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ผู้บริหาร และครูผู้สอน ประเมินผลการปฏิบัติ และนำผลการประเมินสู่การประชุมกลุ่มย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และสะท้อนผลการปฏิบัติ

ถ้าไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้บริหาร และครูผู้สอน ประชุมวางแผนร่วมกันออกแบบและแลกเปลี่ยนความคิดในการแก้ปัญหาและกำหนดเป้าหมาย ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนอีกครั้งหนึ่ง

ภาพที่ 10 การดำเนินงาน PLC องค์ประกอบที่ 5 การชี้แนะหรือการให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

จากภาพที่ 10 การชี้แนะหรือการให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวิธาภิเศก มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญ และครูผู้สอน ร่วมกันวางแผน/กำหนดเป้าหมาย/วิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ผู้เชี่ยวชาญประชุมร่วมกันกับครูผู้สอน เพื่อหาแนวทางช่วยสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถวางแผน กำหนดเป้าหมาย และวิธีการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนรวบรวมหลักฐานต่างๆ เลือกวิธีการในการติดตามความสำเร็จตลอดจนระบุความต้องการร่วมกัน ศึกษาปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2. ผู้เชี่ยวชาญติดตามและให้คำปรึกษาครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ผู้เชี่ยวชาญ ติดตาม ดูแล และให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหาร และครูผู้สอน เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูผู้สอน

3. ผู้เชี่ยวชาญประชุมร่วมกับครูผู้สอนเพื่อสรุปข้อมูล/วิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร และครูผู้สอน ประชุมสรุปเพื่อทบทวนข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูผู้สอน

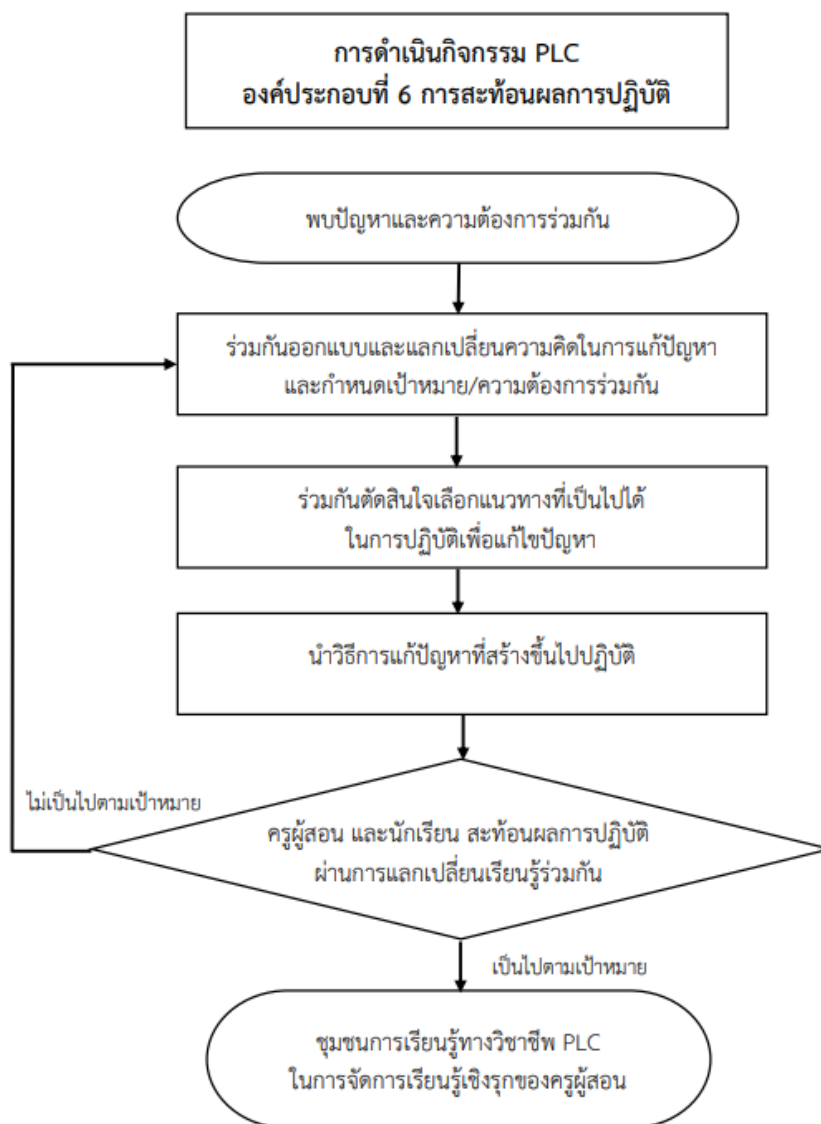
4. ผู้เชี่ยวชาญ และครูผู้สอน ประชุมร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติ

ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร และครูผู้สอน ประชุมร่วมกันเพื่อติดตามและประเมินผลการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูผู้สอน

ถ้าไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้เชี่ยวชาญจะช่วยติดตาม ดูแล และให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหาร และครูผู้สอน ตลอดจนสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนเพื่อให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้อีกครั้งหนึ่ง

5. ผู้เชี่ยวชาญให้การชี้แนะครูผู้สอนให้สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

ผู้เชี่ยวชาญ ชี้แนะช่วยเหลือให้ผู้บริหาร และครูผู้สอน ให้สามารถประยุกต์สร้างความรู้ใหม่และนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสะท้อนและปรับปรุงกระบวนการชี้แนะในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

ภาพที่ 11 การดำเนินงาน PLC องค์ประกอบที่ 6 การสะท้อนผลการปฏิบัติ

จากภาพที่ 11 การสะท้อนผลการปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวิธาภิเศก มีการดำเนินงาน PLC จำนวน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. พบปัญหาและความต้องการร่วมกัน

ผู้บริหาร และครูผู้สอน ร่วมกันศึกษาปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ร่วมกันสู่การสะท้อนผลการปฏิบัติ

ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน สรุปประเด็นปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติ ที่เป็นภาพรวมทั้งโรงเรียน

2. ร่วมกันออกแบบและแลกเปลี่ยนความคิดในการแก้ปัญหาและกำหนดเป้าหมาย/ความต้องการร่วมกัน

ผู้บริหาร และครูผู้สอน ประชุมวางแผนร่วมกันออกแบบแลกเปลี่ยนความคิดในการแก้ปัญหาและกำหนดเป้าหมาย ความต้องการร่วมกันในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกันสู่การสะท้อนผลการปฏิบัติ

3. ร่วมกันตัดสินใจเลือกแนวทางที่เป็นไปได้ในการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหา

ผู้บริหาร และครูผู้สอน ประชุมระดมความคิดร่วมกันตัดสินใจเลือกแนวทางที่เป็นไปได้ในการปฏิบัติ เพื่อแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ร่วมกัน

4. นำวิธีการแก้ปัญหาที่สร้างขึ้นไปปฏิบัติ

ครูผู้สอน นำวิธีการแก้ปัญหาที่ร่วมกันระดมความคิดไปสู่ปฏิบัติ โดยการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

5. ครูผู้สอน และนักเรียน สะท้อนผลการปฏิบัติผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ผู้บริหาร ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยใช้แบบสอบถาม และสะท้อนผลการปฏิบัติโดยให้ครูผู้สอน และนักเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ถ้าไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้บริหาร และครูผู้สอน ประชุมวางแผนร่วมกันเพื่อออกแบบและแลกเปลี่ยนความคิดในการแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมายความต้องการร่วมกัน นำไปสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนอีกครั้งหนึ่ง

4. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของ (ร่าง) รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก

การตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของ (ร่าง) รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนทวีธาภิเศก โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถด้านการสร้างและพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยเลือกอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษานารี ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษานารีวิทยา ผู้อำนวยการโรงเรียนกุนนทีรุชธารามวิทยา ผู้อำนวยการโรงเรียนบางประกอกวิทยา ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดดุสิตาราม ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพลีลา ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิสารพิทยากร และผู้อำนวยการโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 2 ผลการตรวจสอบ ดังตารางที่ 8 และตารางที่ 9